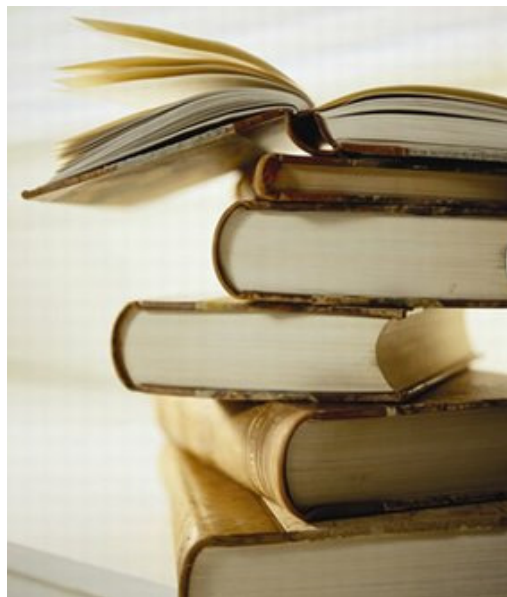

AKO PRACOVAŤ S DYSLEKTIKMI?

V prvých rokoch školskej dochádzky je pani učiteľka pre dieťa najväčšou autoritou, a preto jej postoj k deťom so špecifickými poruchami učenia ovplyvňuje postoj ostatných detí ku tomuto spolužiakovi. Ak prejaví pochopenie a láskavý prístup, bude dieťa s dyslexiou v kolektíve akceptované. To je prvý nezanedbateľný krok k úspechu.

Pedagóg má významnú a zodpovednú úlohu v procese korekcie dyslexie. V prvom rade je nutné spolupracovať s rodičom a odborníkom, v ktorého starostlivosti je dieťa evidované. Jeho primárnym cieľom je svojím prístupom **motivovať dieťa k učniu**. Veľmi pozitívnym prostriedkom je povzbudenie, chápatý prístup, nepodceňovanie dieťaťa a porozumenie jeho problému.

Aké sú efektívne opatrenia?

1. **dbáme na dôsledné osvojenie si techniky čítania od písmen, cez slabiky až po plynulé čítanie slov**
2. **tolerujeme slabikovanie** dyslektických detí, ktoré sú zaradené v ambulantnom nácviku. Vede ich k správnej technike čítania, odbúravame tzv. „dvojité čítanie“ pomocou čitateľského okienka.
3. **nevyvolávame dieťa k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou**, ale nechať ho čítať len krátke jednoduchšie časti textu
4. **pred vlastným čítaním vyberáme z textu ťažké slová a precvičujeme ich čítanie** (niekedy je nutné nacvičiť aj výslovnosť), až potom necháme dieťa čítať celý text. Pri dlhých alebo ťažkých cudzích slovách postupujeme rovnako, aj deti s kompenzovanou dyslexiou ich zvládajú horšie.
5. **naučíme dieťa a jeho rodičov rovnakou metódou postupovať pri domácej príprave**
6. hrovou formou **naučíme dieťa rýchlo sa orientovať v texte** a poznávať určité slová. Napr. detí sa pýtame: V ktorom riadku, v úvode textu nájdeme slovo „sirota“? Vyberáme rôzne slová z textu. Za každé nájdené slovo si dieťa napíše dobrý bod a po 10 získaných bodoch získa odmenu.

7. **netrestáme a nehrešíme dieťa, ktoré sa horšie orientuje v texte** a „nevie, kde ostatní čítajú“, keď je vyvolané
8. **berieme** do úvahy, že tieto deti nemôžu stačiť tempu bežného čitateľa
9. **zadáваме dieťaťu menej úloh z čítania**, aby si dobre osvojilo potrebnú učebnú látku
10. **na domácu prípravu mu dávame len primeranú časť textu** (napr. jeden dlhší odsek alebo viac kratších odsekov).
11. **umožníme dieťaťu alternatívny spôsob prípravy na vyučovanie**, napr. v podobe referátu, textu napísaného na počítači
12. **umožníme dieťaťu čítať text či knihu podľa vlastného výberu**
13. pri osvojovaní si vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry **postupujeme po malých krokoch**
14. **jednoznačne dieťa informujeme o tom, čo si má osvojiť do nasledujúcej hodiny**
15. **necháme dieťaťu k dispozícii potrebné pomôcky** (záložku, diktafón na nahrávanie výkladu novej látky, okienko na čítanie, tabuľku s abecedou)
16. Oceníme akúkoľvek čitateľskú aktivitu a **povzbudzujeme dieťa k čítaniu**

Dôležitým krokom k úspechu je dôsledné vypracovanie a uskutočňovanie **individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu** (v prípade potreby úpravy učebných osnov zo slovenského jazyka a literatúry), ktorí pomôže vytvoriť efektívnejšie podmienky pre vzdelávanie konkrétneho žiaka. Nejde len o úľavy v kvalite a kvantite osvojeného učiva, ako sa mnohí domnievajú, ale v prvom rade ide o zmenu prístupu.

V čom spočíva zmena prístupu pedagóga? Napríklad v tom, že:

- **posadíme dieťa na výhodné miesto, aby sme mohli sledovať a kontrolovať jeho prácu**
- **doprajeme dieťaťu dostatok času na premyslenie si odpovede, písanie, či vypracovanie zadanej úlohy**
- **hovoríme pomaly a zreteľne**
- **parafrázujeme zadania a overujeme, či dieťa správne pochopilo**
- **trpezlivo vysvetľujeme učivo, aj keď dieťa na prvýkrát neporozumie**
- **oceňujeme aj najmenšie úsilie a pokroky**
- **akceptujeme silné a slabé stránky dieťaťa**
- **nepodceňujeme dieťa a nezosmiešňujeme jeho neúspešný výkon**
- **zvolíme pre dieťa najvýhodnejšiu formu skúšania (písomnú, ústnu)**
- **sme v kontakte s rodičmi a odborníkmi, ktorí poskytujú dieťaťu odbornú starostlivosť**
- **znižujeme stres tým, že dodržíme metodické postupy a organizáciu hodiny napíšeme v bodoch na tabuľu**
- **znižujeme rušivé momenty (napr. vopred jednoznačne vymedzíme z čoho bude písomná práca a čo si má žiak osvojiť do budúcej hodiny a pod.)**
- **používame metodické pomôcky, farebné kriedy a perá**
- **píšeme na tabuľu dôležité i pomocné informácie (napr. číslo strany preberaného učiva, kľúčové slová a pod.) a podobne**

